

บทที่ 5
การกระจายเสียงภาคภาษาไทย

ในบทนี้ ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอข้อมูลการดำเนินการกระจายเสียงภาคภาษาไทย ของ สถานีวิทยุกระจายเสียงต่างประเทศในปัจจุบัน ของสถานีวิทยุแต่ละสถานี โดยจำแนกหัวข้อ ออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. การเข้าถึงผู้ฟัง โดยเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ เวลา ความถี่ จำนวนครั้ง ในการกระจายเสียงในแต่ละวัน เทคโนโลยีที่ใช้ในการออกอากาศ และ ความร่วมมือของสถานีวิทยุต่างประเทศกับหน่วยงานภายในประเทศไทย
2. การทำงานของเจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย
3. รายการภาคภาษาไทย กล่าวถึง ผังรายการ รูปแบบและเนื้อหาของรายการ

1. บีบีซี ภาคภาษาไทย

1.1 การเข้าถึงผู้ฟัง

วิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยประสบความสำเร็จในการเข้าถึงผู้ฟังในประเทศไทย และ เป็นที่รู้จักมากกว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงต่างประเทศสถานีอื่นๆ เนื่องจากสถานีได้ส่ง กระจายเสียงหลายระบบ และผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงภายในประเทศหลายสถานี ผู้ฟัง รายการวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยในประเทศไทยสามารถฟังรายการภาคภาษาไทย 3 วิธี คือ รับฟังรายการด้วยวิทยุกระจายเสียงระบบคลื่นสั้น ระบบเอเอ็มและเอฟเอ็มของสถานี วิทยุกระจายเสียงภายในประเทศไทย และผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต

การกระจายเสียงทางวิทยุกระจายเสียงระบบคลื่นสั้น กระจายเสียงสำหรับผู้ฟังที่ อยู่ในประเทศไทย รวมถึงผู้ฟังที่อยู่ต่างประเทศ ตามเวลามาตรฐานกรีนิช ดังนี้

GMT	ระบบคลื่นสั้น (KHz)
12.30-13.00 น.	7135,9605,21950 (สำหรับผู้ฟังในตะวันออกกลาง)
23.30-24.00 น.	6080,7160

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1992 สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยได้ส่งกระจายเสียงผ่านดาวเทียม โดยมีสถานีวิทยุภายในประเทศไทยรับถ่ายทอดสัญญาณผ่านระบบเอเอ็มและเอฟเอ็ม โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย และองค์กรการกระจายเสียงอื่นๆ ผู้ฟังที่อยู่ในจังหวัดที่มีสถานีตั้งอยู่ หรือในพื้นที่ใกล้เคียงสามารถรับคลื่นวิทยุระบบ เอเอ็ม และ เอฟเอ็ม ภายในประเทศ เพื่อฟังรายการได้ ซึ่งผู้ฟังรายการบีบีซี ภาคภาษาไทยส่วนมากจะรับฟังรายการทางระบบเอเอ็ม และเอฟเอ็ม เพราะคุณภาพเสียงจะชัดเจน และรับฟังได้สะดวกกว่า บีบีซีส่งกระจายเสียงรายการภาคภาษาไทยทุกวัน วันละ 2 ภาค ภาคละ 30 นาที ภาคเช้า เวลา 6.30-7.00น. และภาคค่ำเวลา 19.30-20.00 น.

จุดเด่นประการสำคัญที่ทำให้สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยเป็นที่รู้จักของผู้ฟังภายในประเทศไทยมากกว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงต่างประเทศสถานีอื่นๆ เนื่องจากวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยภายในประเทศไทยหลายแห่งทั่วประเทศ ในการออกอากาศรายการของสถานี โดยมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้ติดต่อและประสานงานงานกับ คุณจเลิศ เจษฎาวัลย์ ผู้ประสานงานสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ประจำประเทศไทย หลังจากนั้นจะมีการติดต่อกับมหาวิทยาลัยในฐานะคู่สัญญา และต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ให้กับ บีบีซีด้วย

คุณจเลิศ เจษฎาวัลย์ ผู้ประสานงานสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ประจำประเทศไทย¹ กล่าวถึงจุดเริ่มต้นของการประสานงานการถ่ายทอดรายการจากสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงของมหาวิทยาลัยต่างๆ ว่า

“ก่อนหน้านั้น 50 ปี เราก็ถ่ายทอดคลื่นสั้นมาตลอด ที่มาในการถ่ายทอดรายการทางระบบเอฟเอ็มในประเทศไทย เหตุการณ์เริ่มตั้งแต่ พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ธรรมชาติเป็นสถานีแรกที่ถ่ายทอดรายการเราเข้ามาเป็นความต้องการของคนในท้องถิ่น ในประเทศไทยที่ต้องการข่าวสารที่ถูกปิดกั้นในประเทศไทยมากขึ้น เมื่อธรรมชาติกล้าถ่ายทอด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กล้าถ่าย

¹ สัมภาษณ์ จเลิศ เจษฎาวัลย์, ผู้ประสานงานสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ประจำประเทศไทย , 25 ธันวาคม 2540.

ทอดรายการบีบีซีเข้ามา มหาวิทยาลัยสงขลาค่ายทอดรายการบีบีซีเข้ามา ธรรมศาสตร์ เขาก็มีผู้ฟังรายการอยู่ เขาก็ถ่ายทอดรายการเราให้ผู้ฟังมีทางเลือกรับฟังข่าวสารมากขึ้น คนก็เริ่มรู้จักบีบีซีมากขึ้นตั้งแต่นั้นมา ในระหว่างวิกฤติการณ์นั้น ผู้คนในท้องถิ่นที่ เชียงใหม่ สงขลา ฯลฯ ได้รู้ข่าวสารว่าเกิดอะไรขึ้นในกรุงเทพฯ นอกเหนือจากผู้ฟัง เดิมของเราที่มีอยู่แล้ว ต่อมาเมื่อมีการตื่นตัวในประเทศไทยว่า ผู้ฟังต้องการฟังอีกทาง เลือกรายการของข่าวสาร ก็คือ บีบีซี ต่อมาก็มีมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัย สงขลา มหาวิทยาลัยรามคำแหงก็เริ่มขอถ่ายทอด แต่ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงใช้ คลื่นของกรมประชาสัมพันธ์ เป็นระบบเอเอ็ม เพราะว่าเนื่องจากเดิมเรามีรายการออก อากาศทั้งวัน เป็นรายการการศึกษาของมหาวิทยาลัย เดิมมหาวิทยาลัยรามคำแหงกับ บีบีซีติดต่อกันมาตลอด มหาวิทยาลัยเอาเทปมาออกอากาศ เทปรายการบีบีซีต่างๆ รายการของฝากจากบีบีซี ของฝากจากอังกฤษ

ในปีพ.ศ. 2537 วิทยุผู้จัดการเป็นคนประมูลคลื่นเอฟเอ็ม 97.5 เมกะเฮิร์ตได้ จึงขอถ่ายทอดรายการภาคภาษาไทย แล้วผู้ได้คลื่นต่อมาคือ จันทรา ชัยนามก็ถ่ายทอดรายการบีบีซี ในกรุงเทพฯ ก็ทำให้ผู้ฟังในกรุงเทพฯ ขยายฐานมากขึ้น ต่อมาเมื่อ บีบีซีแล้ว เมื่อมีการเปลี่ยนผู้ประมูลรายการใหม่ ของ FM 97 ก็ได้ Trinity Radio ก็ได้ ถอดผังรายการของบีบีซีไป บีบีซีได้รับจดหมายจากผู้ฟังมากมายว่าทำไมงดออก อากาศ ดร.วีณา เชิดบุญชาติ ซึ่งเป็นผู้ประมูลรายใหม่ เมื่อรู้ข่าวว่าคนอยากฟังบีบีซี มากก็ติดต่อขอถ่ายทอดรายการบีบีซี ภาคภาษาไทย เมื่อกลางปีพ.ศ. 2540 ก็เริ่ม ถ่ายทอดเข้ามาใหม่ ในคลื่นเอฟเอ็ม 97.5 เมกะเฮิร์ตเดิม หลังจากนั้นวิทยุผู้จัดการ หยุดดำเนินการ ยุคคอมประมูลคลื่นไป แต่ไม่ได้ถ่ายทอดรายการของบีบีซี จนมา ประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จึงคืนคลื่นไปยังอสมท. อสมท.ก็เริ่มถ่ายทอดรายการ บีบีซีอีกครั้งในช่วงปลายปี พ.ศ. 2540

ในเรื่องค่าใช้จ่าย คู่สัญญาต้องทำสัญญา และต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ให้บีบีซีทุก มหาวิทยาลัย แต่สำหรับสถาบันการศึกษา บีบีซีคิดค่าลิขสิทธิ์ถูก ทุกแห่งจะต้องเสีย ค่าลิขสิทธิ์ให้บีบีซี Trinity Radio ก็ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ ค่าใช้จ่ายก็อาจจะแพงกว่า เพราะว่าเขาได้ค่าโฆษณา และระหว่างดำเนินรายการบีบีซี มีเงื่อนไขอยู่ว่า ห้ามแทรก โฆษณาระหว่างรายการตั้งแต่ต้นจนจบรายการ เป็นลิขสิทธิ์ของบีบีซี"

บีบีซี ภาคภาษาไทย ได้ร่วมมือกับองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ อสมท. ในการกระจายเสียงข่าวต่างประเทศจากกรุงลอนดอน มายังสถานีเครือข่ายของ อสมท. ในระบบ FM 100.5 MHz ในช่วง BBC Hotline to MCOT ในช่วงรายการสายตรง จากบีบีซี เป็นประจำทุกวัน วันละ 20 นาที ในช่วงเวลา 18.15-18.35 น. ซึ่งเป็นลักษณะการ ดำเนินรายการแบบโต้ตอบระหว่างผู้สื่อข่าวของบีบีซีภาคภาษาไทยจากกรุงลอนดอน กับผู้จัด รายการของ อสมท. โดยผ่านสายโทรศัพท์ นอกจากนี้บีบีซีกับอสมท.ยังมีความร่วมมือกัน ในหลายด้าน การอบรมเจ้าหน้าที่ของ อสมท. หรือการติดต่อร่วมมือด้านข่าวสาร และการ ผลิตรายการวิทยุของอสมท.และรายการโทรทัศน์ด้วย ความสัมพันธ์อันดีในลักษณะของ ความร่วมมือระหว่างองค์การกระจายเสียงทั้ง 2 แห่ง ยิ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้วิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย มีสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สถานีวิทยุบีบีซีได้เข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ฟังจึงสามารถ ติดต่อ และรับฟังรายการภาคภาษาไทยได้ทางอินเทอร์เน็ต อีกทางหนึ่งด้วย

สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยยังมีโครงการที่จะออกอากาศรายการผ่านดาวเทียม ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ผ่านสถานีวิทยุท้องถิ่นของสหรัฐอเมริกาที่สนใจรายการของภาค ภาษาไทย โดยคาดว่าจะเริ่มที่ ลอสแอนเจลิส (Los Angeles) เป็นแห่งแรก เพราะเป็นถิ่นที่มีคนไทยอาศัยอยู่มาก² และในแผนงานปี ค.ศ. 1997 - 1998 สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย มีแผนในการเพิ่มสถานีเอฟเอ็มในประเทศไทยอย่างน้อย 2 สถานี เพื่อถ่ายทอดรายการของ สถานี³ และเพื่อเป็นหลักประกันรองรับในกรณีที่สถานีวิทยุเอเอ็มหรือเอฟเอ็มภายในประเทศ ไทยบางสถานีถูกสั่งปิด หรือถูกถอนรายการ

² วนัสนันท์ กาญจนผลิน, "เบื้องหน้า-เบื้องหลังรายการวิทยุและปัจจัยสู่ความสำเร็จของสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย" (สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิตสาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538), หน้า 18.

³ Directorate Secretary's Office , BBC world service broadcasting 1997-1998 plan (n.p.: polygon reprographics ,1997) , p.16. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

ตารางที่ 3 เวลาและระบบคลื่นการกระจายเสียงของสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย

ภาคเช้า 6.30-7.00 น.			18.15-18.35 น.	ภาคค่ำ 19.30-20.00 น.		
คลื่นสั้น	AM	FM	สายด่วนบีบีซี FM 100.5 MHz วิทยุ อสมท. กรุงเทพ	คลื่นสั้น	AM	FM
6.08 MHz	1161 KHz วิทยุศูนย์เทคโนโลยี การศึกษาแห่งชาติ	92.0 MHz วิทยุศูนย์เทคโนโลยี การศึกษาแห่งชาติ		7.135MHz	837 KHz วิทยุรามคำแหง	97.0 MHz สวท.-ตรินิตีเรดิโอ-กรุงเทพ
7.16 MHz	837KHz วิทยุรามคำแหง	97.0 MHz สวท.-ตรินิตีเรดิโอ-กรุงเทพ		9.605 MHz	981 KHzวิทยุธรรมศาสตร์	88.0MHzวิทยุ มอ.หาดใหญ่
		88.0MHz วิทยุ มอ.หาดใหญ่			1494KHz วิทยุ อสมท.	100.0MHzวิทยุ มช.เชียงใหม่
		100.0MHz วิทยุ มช.เชียงใหม่				103.0MHzวิทยุ มช.ขอนแก่น
		103.0MHz วิทยุ มช.ขอนแก่น				107.25MHzวิทยุ มน. พิษณุโลก
		107.25MHz วิทยุ มอ. ปัตตานี				

ที่มา : เรียบเรียงจากเอกสารประชาสัมพันธ์รายการ BBC World Service ภาคภาษาไทย เดือนตุลาคม - มีนาคม พ.ศ. 2541

1.2 เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย

การทำงานของบีบีซี ภาคภาษาไทยนั้น ตั้งแต่อดีตจนถึงพ.ศ. 2541 มีผู้ที่เคยร่วมงานกับบีบีซีภาคภาษาไทยมากมายหลายรุ่น ซึ่งมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ประจำจำนวน 11 คน⁴ โดยมีคุณสมชัย สุวรรณบรรณ เป็นหัวหน้าแผนกภาษาไทย

คุณจเลิศ เจษฎาวัลย์ ผู้ประสานงานสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ประจำประเทศไทย⁵ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องเจ้าหน้าที่แผนกภาษาไทยว่า

"อยู่ที่ลอนดอน มี producer มี senior- producer และมีในลักษณะที่เป็น casual ส่วนหนึ่ง คือบีบีซีจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราวเพื่อแปลข่าว อ่านข่าว เป็นนักเรียนไทย ปริญญาโท ปริญญาเอกที่ไปเรียนที่อังกฤษ มาทำงาน part-time ให้บีบีซี แต่ก็ต้องเข้ามา test ก่อนและอบรม แล้วก็จึงไปทำข่าว แปลข่าว แล้วก็อ่าน เพราะฉะนั้นคุณจะได้ยินเสียงแปลกๆบ้างที่ไม่ใช่ staff ประจำ แล้วก็ stringer คือคนเป็นผู้สื่อข่าวในพื้นที่ ที่เป็นผู้สื่อข่าวให้บีบีซี ซึ่งบีบีซีใช้คนทั่วโลกลักษณะเดียวกัน "

เนื่องจากบีบีซี เป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงขนาดใหญ่ มีงบประมาณและกำลังคนมากจึงเอื้อประโยชน์ในการทำงานด้านข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีผู้สื่อข่าวกระจายอยู่ตามประเทศต่างๆ ทั่วโลก และส่งข่าวมายังห้องข่าวของบีบีซี ทำให้ห้องข่าวของบีบีซีมีข้อมูลข่าวสารมากมายจากทุกมุมโลก ในด้านเจ้าหน้าที่ของบีบีซี ภาคภาษาต่างประเทศนั้น บีบีซีได้ว่าจ้างเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคนเจ้าของภาษาในการดำเนินรายการภาคภาษาต่างประเทศ เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่คนไทยเป็นผู้ดำเนินรายการภาคภาษาไทย ทำให้สามารถสื่อสารกับคนฟังชาวไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเข้าใจในวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยได้ดีกว่าการใช้คนต่างประเทศที่พูดภาษาไทยได้

⁴ Directorate Secretary's Office , BBC world service broadcasting 1997-1998 plan, p.35.

⁵ สัมภาษณ์ จเลิศ เจษฎาวัลย์, ผู้ประสานงานสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ประจำประเทศไทย , 25 ธันวาคม 2540.

1.3 รายการภาคภาษาไทย

รายการของวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย มีบทบาทในการเป็นผู้ให้ข่าวสารผ่านทางรายการข่าว (news) ซึ่งถือเป็นรายการหลัก และถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังเลือกติดตามรับฟังรายการ อีกทั้งยังทำให้วิทยุบีบีซีมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ให้ความสำคัญกับช่วงรายการข่าวเป็นอย่างยิ่ง มีการนำเสนอในช่วงต้นของรายการทั้งภาคเช้าและภาคค่ำจะเสนอข่าวประจำวัน

ช่วงรายงานข่าวของบีบีซี ภาคภาษาไทย ประกอบด้วย

- รายงานข่าวรอบโลก เป็นการนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์ภายในประเทศต่างๆ ส่วนมากมักเน้นหนักที่ประเด็นข่าวเกี่ยวกับการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประเทศอังกฤษโดยตรง หรืออาจมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- วิเคราะห์ข่าวโลก เป็นช่วงรายการที่หยิบยกประเด็นข่าวที่น่าสนใจ ส่วนมากจะเป็นประเด็นข่าวทางการเมือง และความมั่นคง ซึ่งรายการช่วงนี้จะนำเสนอการวิเคราะห์ มีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ที่ตกเป็นข่าว ซึ่งจะเห็นว่าวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย พยายามที่จะเสนอภาพของการรายงานข่าวที่ถูกต้องและเที่ยงตรง การรายงานข่าวทุกครั้งจึงมักเสนอความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกๆ ฝ่าย
- ข่าวประเทศไทย / ข่าวภูมิภาค เสนอข่าวของประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเด็นข่าวสำคัญที่นำเสนอเกี่ยวกับการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ ภาวะตลาดหุ้นทั่วโลก รายงานความเคลื่อนไหวของตลาดหุ้นสำคัญของโลก ได้แก่ ญี่ปุ่น ฮองกง สิงคโปร์ รวมทั้งที่ลอนดอน และกรุงเทพ

สถานีวิทยุกระจายเสียงต่างประเทศล้วนแสดงหลักการในการรายงานข่าวโดยยึดหลักการรายงานข่าวที่ มุ่งเสนอข้อเท็จจริง เที่ยงตรงและเป็นกลาง และสถานีวิทยุบีบีซี เป็นสถานีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับในด้านการรายงานข่าวที่เที่ยงตรง และผู้ฟังให้ความเชื่อถือเป็น

อย่างมาก และภายใต้ชื่อของบีบีซี ทำให้ภาคภาษาไทย ซึ่งเป็นภาคภาษาหนึ่งในภาคบริการโลกของสถานีวิทยุบีบีซี ได้รับการยอมรับในเบื้องต้นจากผู้ฟังในประเทศไทยด้วย

“บีบีซีแผนกไทยตั้งแต่ 50 ปีที่แล้ว ก็ยึดนโยบายให้ข้อเท็จจริง ให้ข่าวสาร แล้วบทบาทที่เพิ่มขึ้นของบีบีซี คือนอกจากให้ข่าวสารแล้ว เริ่มให้ความรู้มาสู่ผู้ฟังที่เป็นคนไทย เรามีเจตนาที่จะให้คนไทยทั่วโลกได้ฟังอะไรที่เป็นภาษาไทย เป็นเรื่องราวประเทศไทย เรื่องที่เป็นภาษาไทย แล้วบีบีซีก็จ้างคนไทยเข้าไปทำงานแปล เดิมคือต้องการให้คนรู้ข่าวสารในยุคสงครามมาก่อน ต่อมาข่าวสารของสงครามก็เปลี่ยนเป็นข่าวสารอื่นๆ ทั่วโลกเป็นหลัก ”⁶

บทบาทของบีบีซี ภาคภาษาไทยที่เห็นอย่างเด่นชัดที่สุด คือ การให้ข่าวสาร ช่วงรายงานข่าว และวิเคราะห์ข่าวโลก วิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย เสนอข่าวจากทุกมุมโลก และให้ความสนใจเป็นพิเศษกับข่าวภูมิภาคเอเชีย จากผู้สื่อข่าวประจำและผู้สื่อข่าวอิสระที่กระจายอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ลักษณะการรายงานข่าวโดยทั่วไปเป็นลักษณะการเสนอข้อเท็จจริง

บทบาทการเสนอข่าวสารของการกระจายเสียงภาคภาษาไทย ของสถานีวิทยุต่างประเทศได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เกิดสงคราม หรือวิกฤตการณ์ทางการเมือง และด้านความมั่นคง ทั้งเหตุการณ์ภายในประเทศไทย และในประเทศอื่นๆ เนื่องจากคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศและไม่มีโอกาสได้รับข่าวสารจากประเทศไทยโดยตรง ก็ได้รับฟังข่าวภาคภาษาไทยผ่านทางรายการของบีบีซี ภาคภาษาไทย

“เพียงไม่กี่ชั่วโมงหลังจากที่กำลังทางอากาศของฝ่ายพันธมิตรเปิดการโจมตีกรุงแบกแดด บีบีซี ภาคภาษาไทยภาคเข้าได้รายงานเหตุการณ์อย่างทันท่วงที ทำให้ผู้ฟังวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยเป็นคนกลุ่มแรกที่รับรู้เหตุการณ์สำคัญคราวนี้ ช่วงระหว่างสงครามอ่าวเปอร์เซีย นั้น คลื่นวิทยุบีบีซีภาคภาษาไทย เป็นแหล่งข้อมูลข่าว

⁶ สัมภาษณ์ จเลิศ เจษฎาวัลย์, ผู้ประสานงานสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ประจำประเทศไทย , 25 ธันวาคม 2540.

สารเพียงแหล่งเดียวที่คนไทยนับแสนคนในตะวันออกกลางรอรับฟังเกี่ยวกับความเป็นความตายรอบๆ ตัว”⁷

ช่วงข่าวของบีบีซี จะนำเสนอข่าวของประเทศต่างๆ โดยไม่เจาะจงเน้นหนักเฉพาะข่าวของประเทศอังกฤษเท่านั้น นอกจากนี้ มีการเสนอช่วงข่าวเก็บตก เป็นการนำข่าวสังคมหรือความรู้ใหม่ๆ หรือเหตุการณ์ที่แปลกๆ ที่น่าสนใจ มาเล่าด้วยภาษาที่ง่ายๆ และเป็นกันเองกับผู้ฟัง มีการสอดแทรกมุขตลกขบขัน และในช่วงหลังของรายการในแต่ละวัน จะเป็นรายการอื่นๆ ที่น่าสนใจสลับสับเปลี่ยนกันไป

ในช่วงหลังจากรายการข่าว เป็นเสนอรายการพิเศษอื่นๆ ที่น่าสนใจสลับสับเปลี่ยนกันไป เช่น วิทยากรทันโลก ท่านถามเราตอบ ห้องสมุด ในแวดวงกีฬา เมืองไทยในรอบสัปดาห์ ฯลฯ และรายการที่บีบีซี ภาคภาษาไทย ให้ความสนใจในการนำเสนอเป็นพิเศษ คือ รายการสารคดีชุด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และ มีความเกี่ยวข้องกับผู้ฟังในประเทศไทย เช่น สารคดีเรื่องสตรีไทยก้าวไกลถึงไหน แม่น้ำโขงแหล่งผลประโยชน์ใหม่ ภูมิรัฐศาสตร์ เรื่องเก่าๆ ของนักเรียนไทยในอังกฤษ เส้นทางสู่แชมป์ยุโรป ท่องอินเทอร์เน็ต มองวรรณคดีอังกฤษ สมเด็จพระราชินีอังกฤษเสด็จเยือนไทย น้ำเพื่อชีวิต เสพย์ติด...พิษมหันต์ เปิดกรรดูหนัง 100 ปี ไทย - ยุโรป เป็นต้น

รายการพิเศษนี้จะนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจในประเทศอังกฤษให้ผู้ฟังชาวไทยได้รู้จัก เป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และการให้ความรู้ ความบันเทิงควบคู่กันไปด้วย

⁷ สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย 2534 , อ้างถึงในนวนิพนธ์ กาญจนผลิน, "เบื้องหน้า-เบื้องหลังรายการวิทยุและปัจจัยสู่ความสำเร็จของสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย " , หน้า 18.

ตารางที่ 4 รายการประเภทอื่นๆของสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ที่กระจายเสียงในแต่ละสัปดาห์

วัน/เวลา	ภาคเช้า 6.30-7.00น.	ภาคค่ำ 19.30-20.00น.
จันทร์	เจาะโลกเศรษฐกิจ	วิทยาการทันโลก
อังคาร	วิทยาการทันโลก	ท่านถามเราตอบ
พุธ (พุธเว้นพุธ)	รายงานพิเศษบีบีซี สนทนาประสาบีบีซี	รายงานพิเศษบีบีซี สนทนาประสาบีบีซี
พฤหัสบดี	ท่านถามเราตอบ	ห้องสมุด บุคคลในข่าว
ศุกร์	สารคดีชุด	สารคดีชุด
เสาร์	บทเรียนภาษาอังกฤษ	บทเรียนภาษาอังกฤษ ตู้ปณ.1818
อาทิตย์	ในแวดวงกีฬา อังกฤษอาทิตย์นี้	เมืองไทยในรอบสัปดาห์ บีบีซีแม็กกาซีน

ที่มา : เรียบเรียงจากเอกสารประชาสัมพันธ์รายการของสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย

พ.ศ. 2541

ผู้วิจัยพบว่าสถานีวิทยุบีบีซีจะมีสื่อที่กระจายเสียงรายการภาคภาษาไทย ที่เข้าถึงผู้ฟังชาวไทยได้มากกว่าสถานีวิทยุต่างประเทศสถานีอื่นๆ สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยยังมีการประชาสัมพันธ์รายการของสถานีโดยการจัดทำเอกสารแผ่นพับภาษาไทย เพื่อแจ้งโปรแกรมรายการของบีบีซี ภาคภาษาไทย โดยมีรายละเอียดของชื่อรายการ รูปแบบเนื้อหา รายการพอสั่งเขป เวลาการออกอากาศ คลื่นความถี่ และที่อยู่ของบีบีซี โดยแผ่นพับรายการนี้จะแจ้งรายการในระยะเวลา 6 เดือน คือช่วงเดือนตุลาคม-มีนาคม และช่วงเดือนเมษายน-กันยายนของทุกๆ ปี จะจัดทำแผ่นพับชุดใหม่ทุกๆ 6 เดือน เพื่อแจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการและข้อมูลอื่นๆ ในแต่ละช่วงเวลา และมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นสถานที่สำหรับประสานงานกับผู้ฟังในประเทศไทย และเป็นการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยรามคำแหงในการฝึกหัดนักศึกษาในการทำข่าวกับสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยด้วย

สถานีวิทยุบีบีซีภาคภาษาไทยมักจัดรายการพิเศษให้ผู้ฟังได้ร่วมสนุกลอยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ฟังได้ติดต่อมายังสถานีเพื่อร่วมสนุกในโอกาสพิเศษต่างๆ ทั้งในประเทศไทย และอังกฤษ โดยร่วมมือกับองค์กรสื่อสารมวลชนในประเทศไทยด้วย เช่นในช่วงเมษายน พ.ศ.2538 บีบีซีภาคภาษาไทยได้จัดให้มีการประกวดข้อเขียนชิงรางวัล เนื่องในโอกาสครบรอบหนึ่งร้อยปีของ The National Trust ซึ่งเป็นหน่วยงานอนุรักษ์มรดกแห่งชาติของอังกฤษ สถานีวิทยุบีบีซีภาคภาษาไทยและวิทยุผู้จัดการ ร่วมกันจัดประกวดข้อเขียนในหัวข้อ "เก็บไว้ให้ลูกหลาน" ซึ่งตัวเครื่องบินไปกลับกรุงเทพฯ-ลอนดอน สองรางวัล พร้อมทั้งพักในลอนดอนเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ หรือในโอกาสพิเศษเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาที่ผู้ฟังให้ความสนใจ ก็จะมีการจัดรายการร่วมสนุกลอยอย่างสม่ำเสมอ เช่น ช่วงเดือนเมษายน-กันยายน พ.ศ. 2539 เพื่อฉลองมหกรรมฟุตบอลยุโรป วิทยุบีบีซีจัดรายการทายผลชิงรางวัลใหญ่ ตัวเครื่องบินไป-กลับ ชมฟุตบอลพรีเมียร์ลีกในอังกฤษ ในเดือนตุลาคม-มีนาคม พ.ศ. 2541 จัดชิงโชคตอบปัญหาจากรายการสารคดีเปิดกรุลูกหนัง และเทศกาลฟุตบอลโลกที่ประเทศฝรั่งเศส บีบีซี ภาคภาษาไทยได้ร่วมกับองค์กรสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยจัดชิงโชคเช่นกัน

ผู้วิจัยพบว่านอกเหนือจากความเชื่อถือที่ผู้ฟังมีต่อสถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทย ในฐานะที่เป็นองค์กรกระจายเสียงระดับสากลที่มีชื่อเสียงยาวนานแล้ว สถานีวิทยุบีบีซี ภาคภาษาไทยพยายามใช้สื่อที่เข้าถึงผู้ฟังได้มากที่สุด และสะดวกที่สุด

2. เรดิโอ เจแปน ภาคภาษาไทย

2.1 การเข้าถึงผู้ฟัง

เรดิโอ เจแปน ส่งกระจายเสียงรายการภาคภาษาไทยด้วยระบบคลื่นสั้น วันละ 2 ครั้ง โดยกระจายเสียงตามเวลาในประเทศไทย ดังนี้

18.30-19.00 น.	11.740 MHz
20.00-20.30 น.	11.875 MHz
06.40-07.00 น. (วันรุ่งขึ้น)	9.570 MHz และ 11.685 MHz

การกระจายเสียงครั้งแรกเวลา 18.30-19.00 น. และครั้งที่ 2 เวลา 20.00-20.30 น. เป็นรายการความยาว 30 นาที ประกอบด้วยรายการข่าว และรายการพิเศษประจำวัน ส่วนกระจายเสียงซ้ำในเช้าวันรุ่งขึ้น เวลา 06.40-07.00น. ความยาว 20 นาที จะออกอากาศเฉพาะรายการข่าวเท่านั้น

2.2 เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย

ในด้านบุคลากร เรดิโอ เจแปน ภาคภาษาไทยมีเจ้าหน้าที่ทั้งชาวญี่ปุ่นและชาวไทย เป็นเจ้าหน้าที่ประจำบางส่วน แต่ส่วนมากจะเข้ามาทำงานในลักษณะงานชั่วคราว เจ้าหน้าที่ทั้งคนไทยและเจ้าหน้าที่ชาวญี่ปุ่นจะมีความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น ในปัจจุบันในแผนกภาษาไทยมี เจ้าหน้าที่รวม 18 คน⁸ เป็นเจ้าหน้าที่ชาวญี่ปุ่น 4 คน เจ้าหน้าที่อาวุโสชาวไทย 3 คน เจ้าหน้าที่ชาวไทย 4 คน เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน 4 คน และเจ้าหน้าที่ฝึกงาน 3 คน เจ้าหน้าที่ชาวไทยส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศญี่ปุ่น และมีโอกาสเข้ามาร่วมงานกับเรดิโอเจแปนภาคภาษาไทย

⁸ NHK Overseas Broadcasting Department , Radio Japan : Thai section page . internet ,1997.

2.3 รายการภาคภาษาไทย

รายการประจำวันของเรดิโอเจแปน ภาคภาษาไทยแบ่งได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกจะนำเสนอรายการข่าว ความยาวรายการประมาณ 10-15 นาที และตามด้วยรายการพิเศษอื่นๆ ในแต่ละวัน รายการข่าวจะนำข่าวจากห้องข่าวส่วนกลางของเอ็นเอชเคมาคัดเลือก โดยบรรณาธิการข่าวในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมี 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย เวียดนาม พม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย

การคัดเลือกข่าวนั้นยึดหลักที่ว่า ข่าวนั้นต้องเป็นข่าวที่สำคัญ มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ และเป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจ ข่าวที่เลือกจะครอบคลุมอยู่ใน 3 ประเภทนี้⁹

- ข่าวประเทศญี่ปุ่น (Japanese news)
- ข่าวโลก (World news)
- ข่าวอาเซียน (Asian news)

รายการพิเศษอื่นๆ มีทั้งรายการตอบจดหมายผู้ฟัง รายการเพลง รายการสาระความรู้ในประเด็นที่น่าสนใจทั้งในด้านธุรกิจ และวงการอุตสาหกรรม รายการแนะนำสาระเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และรายการสอนภาษา ในช่วง "มาเรียนภาษาญี่ปุ่นกันเถอะ" เรดิโอเจแปน ภาคภาษาไทยได้จัดทำคู่มือประกอบการเรียนภาษาญี่ปุ่น จัดส่งให้กับผู้ฟังที่ติดต่อมายังสถานีด้วย นอกจากนี้เรดิโอเจแปนได้จัดทำเอกสารตารางเวลาการกระจายเสียง ภาคภาษาต่างประเทศแจกให้กับผู้ฟัง เพื่อแจ้งเวลาและคลื่นที่สามารถรับฟังรายการของสถานี ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะๆ

⁹ สัมภาษณ์ Ms.Mari Kitaizumi, บรรณาธิการข่าว แผนกภาษาไทย เรดิโอเจแปน , 5 พฤศจิกายน 2537, อ้างถึงใน บุญธิดา ธนารัตน์สุทธิกุล, "การผลิตรายการข่าวของเรดิโอเจแปน แผนกภาษาไทย NHK" (สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538), หน้า 18.

ตารางที่ 5 รายการการกระจายเสียงของเรดิโอ เจแปน ภาคภาษาไทย

วัน	รายการ			
จันทร์	ข่าว	เรดิโอเจแปน	วิทยุทัศน์า	เหตุการณ์ปัจจุบัน
อังคาร			วิทยุทัศน์า / วรรณกรรมญี่ปุ่น	มาเรียนภาษาญี่ปุ่น กันเถอะ
พุธ			วิทยุทัศน์า	
พฤหัสบดี		ครอบครัวจรรวาล	เอเชียปัจจุบัน	เหตุการณ์ปัจจุบัน
ศุกร์		วิทยุทัศน์า / เศรษฐกิจปริทัศน์		
เสาร์		นิตยสารทางอากาศ		
อาทิตย์		ดนตรีพาเที่ยว		

ที่มา : เรียบเรียงจากเอกสารของ เรดิโอ เจแปน ภาคภาษาไทย ในอินเทอร์เน็ต

3. วีโอเอ ภาคภาษาไทย

3.1 การเข้าถึงผู้ฟัง

วิทยุวีโอเอ ส่งกระจายเสียงรายการภาคภาษาไทยในระบบคลื่นสั้น โดยใช้สถานีภาคพื้นดินที่ประเทศฟิลิปปินส์ คุณนิตยา มาฟังพงศ์¹⁰ Senior Editor ของวิทยุวีโอเอ ภาคภาษาไทย ได้เล่าถึงการกระจายเสียงด้วยระบบคลื่นสั้นว่า

" เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐในสมัยรัฐมนตรีนัด คอมนันต์ เป็นรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ และนายดีน รัสเซลส์ เป็นรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐ ประมาณช่วงปี ค.ศ. 1960 การกระจายเสียงของสหรัฐ ที่เป็นการกระจายเสียงต่างประเทศ จะไม่เข้าไปตั้งสถานีส่ง คือจะไม่ตั้งตัวส่ง คือ transmitter หรือไม่ตั้งสถานี relay ในประเทศนั้นๆ เพราะฉะนั้น วีโอเอตั้งสถานี relay ที่จังหวัดอุดรธานี ก็จะไม่กระจายเสียงภาษาไทยในประเทศไทย เมื่อก่อนนี้เมื่อสมัยที่วีโอเอยังมีการกระจายเสียงคลื่นสั้นที่เป็นภาษาไทย เราก็ใช้สถานี relay ที่ฟิลิปปินส์ เพราะฉะนั้นกว่าคลื่นจะเดินทางจากฟิลิปปินส์มาที่นี่ และเครื่องส่งก็ไม่ใหญ่โต การหมุนคลื่นหาฟังคลื่นภาษาไทยของวีโอเอ ค่อนข้างจะลำบาก "

ตั้งนั้นต่อมาในปี ค.ศ. 1988 สถานีวิทยุเสียงอเมริกา จึงยุติการกระจายเสียงคลื่นสั้นภาคภาษาไทย ในปัจจุบันภาคภาษาไทยใช้ชื่อว่า " The Thai Feed Service " ซึ่งเจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทยเป็นผู้ผลิตรายการและส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม สถานีวิทยุกระจายเสียงภายในประเทศไทยสามารถดึงสัญญาณจากดาวเทียมไปใช้ในการออกอากาศได้

" เวลาที่เรามีการกระจายเสียงภาคภาษาไทยเข้ามาให้ได้ฟังในประเทศไทย เราไม่ถือว่าเป็นการกระจายเสียงมาจากวอชิงตัน เราเป็นการ feed คือเราผลิตรายการ และเราก็ feed เข้ามาให้กับสถานีในประเทศไทย ถ้าเขาสนใจจะใช้เขาก็ใช้ ถ้าเขาไม่สนใจจะใช้ เขาก็สามารถไม่ใช้ได้ เวลาที่ภาคภาษาไทยเป็นเพียงผู้ผลิตรายการที่

¹⁰ สัมภาษณ์ นิตยา มาฟังพงศ์, Senior Editor ของวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทย, 22 มิถุนายน 2541.

อเมริกา แล้วก็ส่งรายการมาให้ใช้ แต่ว่าไม่ใช่เจ้าของรายการ “ไม่มาออกอากาศ ไม่มีสถานี relay “ ¹¹

สถานีวิทยุกระจายเสียงในประเทศหลายสถานีที่ได้รับสัญญาณดาวเทียม และส่งกระจายเสียงรายการของวิทยุเสียงอเมริกาภาคภาษาไทย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ สถานีเหล่านี้ได้แก่

- FM 100.5 MHz วิทยุ อสมท. กรุงเทพ
- FM 88.0 MHz วิทยุ มอ. หาดใหญ่
- FM 102.25 MHz วิทยุ มหาสารคาม
- FM 100.5 MHz วิทยุ เชียงใหม่

สถานีวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทยยังส่งกระจายเสียงผ่านระบบโทรศัพท์สายตรง เพื่อเสนอรายการร่วมกับสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในลักษณะของความร่วมมือระหว่างสถานี ซึ่งเรียกว่า “affiliation” นอกจากการรับฟังทางวิทยุกระจายเสียงแล้ว ผู้ฟังสามารถฟังรายการของวิทยุเสียงอเมริกา ได้ทางอินเทอร์เน็ตที่ <http://www.voa.gov>. ซึ่งเรียกการบริการนี้ว่า “ Thai feed on the net” ซึ่งสามารถฟังได้ตลอด 24 ชั่วโมง และข่าวจะมีการปรับให้ทันกับเหตุการณ์ตลอดเวลา ยกเว้นช่วงวันเสาร์และอาทิตย์

¹¹ เรื่องเดียวกัน

ตารางที่ 6 รายการการกระจายเสียงของสถานีวิทยุวีโอเอ ภาคภาษาไทย

วัน	เวลา	คลื่น	รายการ
จันทร์-ศุกร์	06.05-06.25	FM 100.5 MHz กรุงเทพฯ	ข่าวสดสายตรง จากวอชิงตันดีซี
		FM 97.0 MHz กรุงเทพฯ	
		FM 88.0 MHz หาดใหญ่	
	06.30-06.45	FM101.5 MHz กรุงเทพฯ	
		FM102.25 MHz มหาสารคาม	
	08.30-09.00	FM100.0 MHz เชียงใหม่	
เสาร์	08.30-09.00	FM100.0 MHz เชียงใหม่	สุดสัปดาห์กับ VOA
อาทิตย์	08.30-09.00	FM100.0 MHz เชียงใหม่	ภาษาอังกฤษ สำนวนอเมริกัน

ที่มา : เรียบเรียงจากเอกสารภาษาอังกฤษแนะนำรายการของวีโอเอ ภาคภาษาไทย ในอินเทอร์เน็ต

หมายเหตุ วีโอเอ ภาคภาษาไทยหยุดกระจายเสียงระบบคลื่นสั้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1988 หรือ พ.ศ. 2531 ปัจจุบันกระจายเสียงระบบ Feed Service ผ่านดาวเทียม และโทรศัพท์ รับฟังได้ทางระบบวิทยุ FM ภายในประเทศไทย

สถานีวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทย มีความสัมพันธ์อันดีกับสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ซึ่งส่งกระจายเสียงระบบ FM 101.5 MHz มาเป็นเวลานาน ดังที่คุณนิตยา มาฟังพงศ์ ได้กล่าวว่า

"เราติดต่อมีความสัมพันธ์กับจุฬามาแล้ว เป็นความสัมพันธ์ที่ดี และเป็นประโยชน์ด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย เพราะเมื่อทางวิทยุจุฬาชักถามเราหลังข่าว ทำให้เรารู้เหมือนกันว่า ผู้ฟังที่ประเทศไทยสนใจอะไร ช่วยให้เราทำข่าวได้ถูกต้องตามความต้องการ สอดคล้องกับผู้ฟัง กลุ่มของประเทศเรา เพราะข่าวทั่วโลกวันหนึ่งมีมากมาย การจัดข่าว เราต้องมานั่งดูว่า จะเสนอข่าวด้านไหน อย่างไร เลือกประเด็นข่าว ทำให้เลือกประเด็นของข่าว ได้สะดวกขึ้น...เราขึ้นดาวเทียมวันละ 2 ช่วง พุดเป็นเวลาประเทศไทย ช่วงหนึ่งคือช่วง 6.30 น. เช้า และช่วง 8.30 เช้าที่ประเทศไทย 6.30 เช้าเวลานี้มี 2 สถานีที่รับอยู่ คือ จุฬาฯ กับ มหาสารคาม ทางมหาสารคามเขามีงานรับสัญญาณดาวเทียมของเขาเอง ถ้ามหาวิทยาลัยสนใจก็สามารถดึงสัญญาณรายการไปใช้เอง แต่ทางจุฬาฯ เราส่งให้ทางโทรศัพท์ เป็นเพราะต้องการมีการโต้ตอบกันสดๆ เพื่อเป็นการเช็คข่าว ตามข่าว ชักถาม การมีการสนทนาสดเป็นการเพิ่มชีวิตจิตใจให้กับรายการ ทางจุฬาก็ชอบใจ นั่นคือจุดประสงค์ว่าทำไมจึงส่งข่าวให้จุฬาฯทางโทรศัพท์ แต่ทางมหาสารคาม เขาไม่มีผู้จัดรายการมานั่ง เพื่อที่จะชักถาม แต่ขณะเดียวกันเขาก็มีสิทธิที่จะไม่ออกอากาศรายการได้ เนื่องจากไม่ได้มีข้อตกลง เพียงแต่สนใจรายการและอยากให้กลุ่มผู้ฟังในบริเวณของสถานีวิทยุที่รับคลื่นของมหาวิทยาลัยได้รับฟังรายการของวีไอเอ"

ความร่วมมือของสถานีวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทย และสถานีวิทยุจุฬาฯ นั้น ทำให้ทั้ง 2 สถานีได้มีโอกาสในการประชุมร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และปรับปรุงการผลิตรายการ จำเริญ ตันสมบุญ เจ้าหน้าที่กระจายเสียงของสถานีวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทย ได้เขียนไว้ในหนังสือครบรอบ 30 ปีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย¹² ว่า

¹² จำเริญ ตันสมบุญ, "ความร่วมมือระหว่างวีไอเอกับวิทยุจุฬาฯในการรายงานข่าว" ใน หนังสือครบรอบ 30 ปีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์ , 2538) หน้า 24.

“วีโอเอมีความตั้งใจที่จะทำข่าวที่ส่งให้สถานีวิทยุฟาก มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง จะไม่เหมือนข่าวที่ส่งให้สถานีอื่น โดยทางวีโอเอจะทำข่าวให้กระชับมากขึ้น เน้นตรงส่วน News Headline ทำให้ครบสาระสำคัญของข่าวนั้นเลย เพื่อจะได้เหลือเวลาในการพูดถึงข่าววิทยุการก้าวหน้าหรือพูดคุยกันมากขึ้น โดยไม่ทำให้ข่าวมีความอัดแน่นกันมาก ข่าวจะมีความหลากหลายขึ้นคือ ไม่ใช่มีแต่ข่าวกระแสหลักของการเมืองระหว่างประเทศมหาอำนาจ ความขัดแย้ง หรือสงครามเท่านั้น แต่จะเสนอประเด็นในแง่สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ เพราะเป็นข่าวที่ประชาชนคนฟังจะให้ความสนใจ แม้จะเป็นเรื่องของต่างประเทศ เพราะในปัจจุบันประชาชนไม่มีเวลาที่จะนั่งอ่านสิ่งที่ค้นพบใหม่ๆ เพราะฉะนั้นถ้ามีรายการวิทยุอ่านข่าวหรือเรื่องอะไรใหม่ๆมากขึ้น คนฟังก็คงจะชอบ “

3.2 เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย

ในด้านการทำงานของเจ้าหน้าที่ของแผนกภาษาไทยและภาษาอื่นๆ ในยุคต้นนั้น การทำงานจะถูกแยกเป็นอิสระ ในแต่ละแผนกจะมีหัวหน้าแผนกดูแล บุคลากรมีจำนวนน้อย ต้องทำหน้าที่เกือบทุกขั้นตอนในการกระจายเสียง แต่ในปัจจุบันนี้สถานีวิทยุเสียงอเมริกันเป็นสถานีวิทยุที่ใหญ่มากแห่งหนึ่ง โฮมเพจทางอินเทอร์เน็ตของวีโอเอ¹³ ได้บรรยายบรรยากาศในการทำงานของวิทยุเสียงอเมริกาว่า วิทยุเสียงอเมริกามีห้องรวบรวมข่าวส่วนกลางและศูนย์ข่าวกระจายอยู่ทั่วโลก กล่าวได้ว่าภายในห้องข่าวของวีโอเอไม่เคยหยุดนิ่ง ผู้รายงานข่าวจะต้องปฏิบัติภารกิจ ทั้งการพิมพ์ข่าวด้วยคอมพิวเตอร์ การเตรียมเนื้อข่าวประจำวัน ซึ่งจะถูกรายงานโดยองค์กรบริการข่าวสารอิสระต่างๆ 15 แห่ง และผู้สื่อข่าวอิสระของวีโอเอในพื้นที่ต่างๆ วิทยุเสียงอเมริกา หรือ วีโอเอในวันนี้จึงเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ใหญ่มากแห่งหนึ่งของโลก

ในปัจจุบันวิทยุวีโอเอ ภาคภาษาไทยมีเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 6 ท่าน โดยมีคุณนิตยา มาพึ่งพงศ์¹⁴ ทำหน้าที่เป็น Senior Editor

¹³ "Voice of America 1942-1997:55 Years of broadcasting excellence" , (internet , February 1997)

เนื่องจากหัวใจหลักของสถานีวิทยุเสียงอเมริกา คือ การรายงานข่าว การทำงานของเจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทยในแต่ละวัน จึงต้องให้ความสำคัญกับการคัดเลือกข่าวจากห้องข่าวกลาง จัดเรียงลำดับประเด็นที่น่าสนใจ และมีการติดต่อสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการผลิตรายการในสตูดิโอ ดังที่คุณนิตยา มาฟิงพงส์ เล่าถึงห้องข่าวของวิทยุเสียงอเมริกากว่า

"ทั้ง house ภาคภาษาอังกฤษ เมื่อก่อนนี้เรามี 22 สำนักงานทั่วโลก แต่เดี๋ยวลดลงมาเหลือ 15 หรือ 16 ต้องดูความคล่องด้วย ผู้สื่อข่าวเหล่านี้ก็จะส่งข่าวกลับมาที่ head quarter วอชิงตัน ในขณะที่เดียวกันที่วอชิงตัน เราก็ซื้อข่าวเหมือนกับที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ทั่วโลกซื้อ ซื้อข่าวสำนักข่าว รอยเตอร์ เอพี เราซื้อหมด "

3.3 รายการภาคภาษาไทย

เนื้อหารายการข่าวสดสายตรงจากวอชิงตันดีซี ของวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทย ยังเน้นหนักข่าวที่เกี่ยวกับความมั่นคง ข่าวการเมือง ข่าวด้านเศรษฐกิจและการเงิน เป็นสำคัญ โดยให้ความสนใจเสนอข่าวของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในภูมิภาคเอเชีย และให้ความสำคัญในการเสนอด้านวิชาการ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ เป็นประเด็นรองลงมา บทบาทที่ปรากฏเด่นชัดคือการให้ข่าวสารแก่ผู้ฟังในฐานะที่วิทยุเสียงอเมริกาเป็นองค์กรกระจายเสียงแห่งหนึ่ง บทบาทในการประชาสัมพันธ์หรือดำเนินนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้แสดงผ่านองค์กรทั้งหมด คือ สำนักข่าวสารอเมริกัน มากกว่าที่จะสะท้อนออกมาในการรายงานข่าว

เนื่องจากลักษณะของการกระจายเสียงของวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทยในปัจจุบันไม่ได้มีรูปแบบเป็นช่วงรายการของตนเองอย่างเต็มรูปแบบ แต่มีลักษณะเป็นช่วงการรายงานข่าวสดแทรกอยู่ในรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงภายในประเทศไทย ซึ่งมีเวลาค่อนข้างจำกัด และในวันเสาร์-อาทิตย์ ผู้ฟังสามารถรับฟังรายการได้เฉพาะคลื่นเอฟเอ็ม

¹⁴ สัมภาษณ์ นิตยา มาฟิงพงส์, Senior Editor ของวิทยุเสียงอเมริกา ภาคภาษาไทย, 22 มิถุนายน 2541.

ความถี่ 100 เมกะเฮิร์ต ในพื้นที่บริเวณจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ในกรุงเทพฯ ไม่สามารถฟังรายการได้ เนื่องจากไม่มีสถานีวิทยุภายในประเทศถ่ายทอดรายการในช่วงเวลานี้

สำหรับช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เสนอรายการสุดสัปดาห์กับวีโอเอ เป็นการสรุปข่าวที่น่าสนใจในรอบสัปดาห์ เสริมด้วยข่าวที่น่าสนใจเกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ปิดท้ายด้วยข่าวบันเทิงในฮอลลีวูด รูปแบบรายการเป็นการสนทนากันระหว่างผู้ดำเนินรายการ 2 คน และรายการภาษาอังกฤษสำนวนอเมริกัน เพื่อสอนภาษาอังกฤษทางวิทยุ

เจ้าหน้าที่วีโอเอ ภาคภาษาไทยมีความพยายามในการขอจำนวนงบประมาณในการจ้างเจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทยเพิ่มขึ้น และต้องการประชาสัมพันธ์รายการภาคภาษาไทยผ่านสื่อมวลชนภายในประเทศไทย เพื่อให้เป็นที่รู้จักและมีผู้ฟังมากขึ้น แต่เนื่องจากภาคภาษาไทยเป็นภาคที่เล็ก และงบประมาณมีจำกัด จึงยังไม่สามารถดำเนินการได้

“ก่อนที่เราจะกลายเป็น feed service สะดวกมากเลย เราเข้าห้องส่ง เราชู้ว่าเราขึ้นคลื่นสั้น เสร็จแล้วก็แล้วกัน เราไม่ต้องมาหวังว่าจะมีใครมารับรายการ เราไปออกอากาศหรือไม่ ตอนนั้นทำเป็น feed service ผลิตรายการขึ้นมาแล้ว คุณต้องมีลูกค้า ต้องติดต่อลูกค้าว่าชอบหรือไม่ ใช้หรือไม่ใช้ ใช้ที่ไหน เพื่อที่เราจะได้ปรับรูปแบบให้เข้ากัน เราต้องหันมามีความตระหนักมากขึ้น เกี่ยวกับเรื่องการตลาด เมื่อสัก 2 ปีที่แล้ว ดิฉันก็อ่อนวอนทางวีโอเอเพราะภาคภาษาไทย เป็นภาคที่เล็กที่สุดภาคหนึ่ง และอีกภาคที่เล็กพอๆ กับภาคภาษาไทยคือภาษกรีก ภาคภาษาไทยมีเจ้าหน้าที่ประจำเพียง 4 คน และมีลูกจ้างพิเศษอีก 2 คน...เพราะฉะนั้นพวกเราจะได้งบประมาณน้อยมาก ดิฉันของบประมาณลงโฆษณาเล็กๆ ได้ใหม่ในหนังสือพิมพ์ เพื่อให้คนเขารู้ว่าเขาจะติดตามฟังวีโอเอได้ที่ไหน เวลาไหน เขาตกลงในหลักการว่าจะให้เรามาลงโฆษณา ซึ่งจริงๆ เขาบอกว่าเราไม่มีเงินงบประมาณสำหรับลงโฆษณา แต่เป็นเวลาใกล้หมดปีงบประมาณ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลาพักและย้ายไป ก็เลยไม่มีโอกาสลงแม้กระทั่งโฆษณาเล็กๆ ”

อย่างไรก็ตาม สถานีวิทยุวีโอเอ ภาคภาษาไทย มีเป้าหมายในอนาคตอันใกล้ ในการติดต่อประสานงานกับสถานีวิทยุภายในประเทศไทย เพื่อนำเสนอรายการภาคภาษาไทย ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น และช่วยให้ผู้ฟังในประเทศไทยสามารถรับฟังรายการได้สะดวก และด้วยคุณภาพเสียงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ซี อาร์ ไอ วิทยุปักกิ่ง ภาคภาษาไทย

4.1. การเข้าถึงผู้ฟัง

วิทยุปักกิ่ง เริ่มกระจายเสียงภาษาไทย เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2493 ส่งกระจายเสียงจากกรุงปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน วิทยุปักกิ่งภาคภาษาไทย กระจายเสียงด้วยระบบคลื่นสั้น โดยกระจายเสียงวันละ 2 ครั้ง ความยาวครั้งละ 1 ชั่วโมง ครั้งแรกกระจายเสียง เวลา 18.30-19.30 น. ขนาดคลื่น 49.92 , 40.82 เมตร และกระจายเสียงซ้ำอีกครั้ง เวลา 20.30-21.30 น. ขนาดคลื่น 277.78, 49.92 ,40.82 เมตร

4.2 เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย

ในด้านบุคลากรนั้น ในปัจจุบันวิทยุปักกิ่ง ภาคภาษาไทยมีเจ้าหน้าที่ประจำแผนก ประมาณ 10 คนร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่วนกลางอีกจำนวนหนึ่ง เจ้าหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียงปักกิ่งภาคภาษาไทย คือ การแปลข่าว บทความ บทวิจารณ์ตลอดจนบทวิทยุ รายการอื่น ๆ ซึ่งได้รับมาจากส่วนกลาง หรือ ที่เจ้าหน้าที่ของสถานี ฯ เป็นต้น การทำงานแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้ คือ บรรณาธิการ ผู้ตรวจแก้บทวิทยุ และ ผู้แปล/ผู้ประกาศ นอกจากนี้ยังมี ผู้สื่อข่าวประจำประเทศไทย 1 คน

"เจ้าหน้าที่ของสถานีทั้งหมดเป็นคนจีนที่เรียนวิชาภาษาไทย หรือเคยเข้ามาศึกษาวิชาภาษาไทยในประเทศไทยช่วงหนึ่ง แต่ก็มีความรู้ความเข้าใจต่อประเทศไทย ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่บางท่านที่ทำงานกับวิทยุปักกิ่งภาคภาษาไทยมาเป็นเวลานานมี ก็ยังมีความรู้ความเข้าใจในด้านภาษาไทยค่อนข้างมาก ทำให้ผลงานการแปลของท่านเหล่านี้ มีความถูกต้องชัดเจนตามเอกลักษณ์ทางภาษาไทยอย่างน่าทึ่ง"¹⁵

¹⁵ รุ่งฟ้า เจริญโรจน์, ซี อาร์ ไอ วิทยุปักกิ่ง ภาคภาษาไทย (สารนิพนธ์ปริญญาบัณฑิตสาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538) , หน้า 17.

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของวิทยุปักกิ่งภาคภาษาไทยเป็นคนจีนทั้งหมด และได้เรียนภาษาไทยเป็นเวลานานจนสามารถเขียนภาษาไทยได้ดี แต่การรายงานข่าวนั้นยังมีสำเนียงที่แตกต่างกับคนไทยอยู่บ้าง มุมมองการนำเสนอรายการและการใช้ภาษาในมีลักษณะของชาวจีนที่บอกเล่าเรื่องราวในประเทศของตนให้ผู้ฟังซึ่งเป็นคนไทย

นอกจากนี้ วิทยุปักกิ่งภาคภาษาไทยได้ส่งเจ้าหน้าที่ 1 คน ผลิตเปลี่ยนกันเพื่อทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน คุณลู่ หยง เจียง เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย ได้ปฏิบัติหน้าที่นี้

"หน้าที่นี้ทำงานหลายอย่าง อย่างแรกคือส่งข่าว ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่ถือเป็นข่าวระดับประเทศ ระดับภูมิภาค เราไม่ได้ทำข่าวเฉพาะเมืองไทย แต่ครอบคลุมทั้งอาเซียน เนื่องจากวิทยุปักกิ่งมีสำนักข่าวประจำภูมิภาคอาเซียนที่ประเทศไทยที่เดียว เพราะฉะนั้น ข่าวที่เราต้องรายงาน แม้ข่าวที่เกิดในมาเลเซีย อินโดนีเซีย หรือกัมพูชา คนที่ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวประจำที่เมืองไทย ต้องส่งข่าว ดูแลทั้งภูมิภาค แต่ถ้าเราไม่สามารถหาข้อมูลได้ ทางสถานีก็ต้องหาข้อมูลเอง การส่งข่าวเป็นหน้าที่อันดับแรก อันที่ 2 คือ ทำการศึกษาวิจัย สืบหาข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการเขียนข่าว ส่งข่าว อันที่ 3 คือ ประชาสัมพันธ์" ¹⁶

4.3 รายการภาคภาษาไทย

รายการภาคภาษาไทย สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ รายการประจำ ได้แก่ การรายงานข่าวประจำวัน การประมวลข่าว บทวิจารณ์ต่างๆ รายการข่าว ประกอบด้วยข่าวภายในประเทศจีน รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศจีน ส่วนข่าวต่างประเทศ จะรายงานสถานการณ์ระหว่างประเทศ ข่าวสงครามที่มีผลกระทบทั่วโลก และ ข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับจีน ข่าวภายในภูมิภาคเอเชีย ในช่วงรายงานเจาะลึกและประมวลข่าว จะนำเสนอปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ข่าวด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นโยบายต่างประเทศ หรือ สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ เป็นต้น

¹⁶ สัมภาษณ์ ลู่ หยง เจียง ผู้สื่อข่าววิทยุปักกิ่ง ประจำประเทศไทย ,8 มกราคม 2542.

ช่วงคอลัมน์พิเศษ เป็นการเสนอรายการปกิณกะอื่นๆ ซึ่งมีเนื้อหาในการแนะนำประเทศจีน และให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ฟัง ได้แก่

- รายการสอนภาษาจีน
- รายการสร้างสรรค์เศรษฐกิจและการปฏิรูปของจีน
- รายการตอบจดหมายท่านผู้ฟัง
- รายการวรรณกรรมจีน
- บทความแนะนำสภาพต่างๆ ของจีน
- รายการเพลง

รายการเพลง และช่วงดนตรีประกอบรายการ จะเสนอเพลงหลากหลายประเภท ทั้งเพลงจีน เพลงสากล และเพลงไทย และในช่วงเทศกาลสำคัญของไทย เช่น วันปีใหม่ วันลอยกระทงก็จะเปิดเพลงที่เข้ากับบรรยากาศวันสำคัญนั้นๆ ด้วย

ตารางที่ 7 รายการการกระจายเสียงของวิทยุปักกิ่ง ภาคภาษาไทย

วัน	รายการประจำ			คอลัมน์พิเศษ		
	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	จีนปัจจุบัน	สอนภาษาจีน	ดนตรี
จันทร์	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	จีนปัจจุบัน	สอนภาษาจีน	ดนตรี
อังคาร	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	ชนชาติส่วนน้อยของจีน	สอนภาษาจีน	ดนตรี
พุธ	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	ประมวลข่าวในประเทศจีน	สอนภาษาจีน	ดนตรี
พฤหัสบดี	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	นำเที่ยวประเทศจีน	สอนภาษาจีน	ดนตรี
ศุกร์	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	ตอบจดหมายของผู้ฟัง	สอนภาษาจีน	ดนตรี
เสาร์	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	ประมวลข่าวในประเทศจีน	สุขภาพและอนามัย	ดนตรี
อาทิตย์	ข่าว	บทรายงานข่าว	บทประมวลข่าว	จีนปัจจุบัน/วัฒนธรรมของจีน		ดนตรี

ที่มา : เรียบเรียงจากผังรายการของซี.อาร์.ไอ.วิทยุปักกิ่ง ภาคภาษาไทย

5. เสียงมาเลเซีย ภาคภาษาไทย

5.1 การเข้าถึงผู้ฟัง

เสียงมาเลเซีย ภาคภาษาไทย ส่งกระจายเสียงจากกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ส่งกระจายเสียงด้วยระบบคลื่นสั้น ความถี่ 6100 และ 6175 กิโลเฮิร์ต ขนาดคลื่น 49 และ 48 เมตร โดย กระจายเสียงวันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ในเวลา 20.30 - 22.00 น.

5.2 รายการภาคภาษาไทย

เสียงมาเลเซีย ภาคภาษาไทย* มีเวลาในการกระจายเสียงจะยาวนานกว่าสถานีอื่นๆ คือประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที และในเอกสารประชาสัมพันธ์รายการภาคภาษาไทย ได้วางรูปแบบรายการ โดยเน้นการรายงานข่าว วิเคราะห์ข่าว และรายการเกี่ยวกับประเทศมาเลเซีย มีรายการประจำที่เสนอทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ คือรายการสอนภาษามาลายู

ผู้วิจัยพบว่า ในการกระจายเสียงภาคภาษาไทยในปัจจุบัน ไม่ได้เสนอรายการตามที่ระบุไว้ในเอกสารทั้งหมด ช่วงต้นรายการเสนอรายการข่าว การวิเคราะห์วิจารณ์ข่าว ซึ่งเน้นข่าวที่เกี่ยวกับประเทศมาเลเซียและประเทศไทย รายการที่ยังคงมีเป็นประจำและต่อเนื่องคือรายการสอนภาษามาลายู ซึ่งช่วงที่เป็นการพูดทั้งหมดจะใช้เวลาเพียง 30 นาทีเท่านั้น ในแต่ละช่วงรายการจะคั่นด้วยรายการเพลง เวลาส่วนมากจึงเป็นการเปิดเพลง ซึ่งมีการเสนอเพลงหลากหลาย ทั้งเพลงของประเทศมาเลเซีย เพลงไทยลูกกรุง และเพลงไทยลูกทุ่ง

* ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวถึงรายละเอียดเรื่องเจ้าหน้าที่ของวิทยุเสียงมาเลเซีย ภาคภาษาไทย เนื่องจากไม่มีข้อมูลที่สามารถอ้างอิงได้

ตารางที่ 8 รายการการกระจายเสียงของเสียงมาเลเซีย ภาคภาษาไทย

UTG สากล	MST มาเลเซีย	MONDAY จันทร์	TUESDAY อังคาร	WEDNESDAY พุธ	THURSDAY พฤหัสบดี	FRIDAY ศุกร์	SATURDAY เสาร์	SUNDAY อาทิตย์	
1300	9:00 pm	Station Identification And Programe Summary ประกาศเปิดสถานีและรายการประจำวัน							
1302	9:02 pm	This Is The Voice Of Malaysia ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย (ข่าวสารการสัมภาษณ์และบันเทิง)							
1330	9:30 pm	News ข่าว							
1340	9:40 pm	News Commentary วิจารณ์ข่าว							Learn B Malayu เรียนภาษามลายู
1345	9:45 pm	Learn B.Melayu เรียนภาษามลายู	Malaysia Rama	Learn B.Melayu เรียนภาษามลายู	V.O.M. ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย	Learn B.Melayu เรียนภาษามลายู	Tetamu Minggu Ini	Pesona Malavsia	
1350	9:50 pm	V.O.M. ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย	เพลงพื้นเมืองมาเลเซีย	V.O.M. ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย	V.O.M. ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย	V.O.M. ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย	รายการสนทนาประจำ สัปดาห์นี้	มาเลเซียโสภ	
1400	10:00 pm	Sport Review ข่าวกีฬา	World Affairs โลกในรอบสัปดาห์	Malaysia Today มาเลเซียวันนี้	Talk On Isiam ศาสนาอิสลาม	News & Views สรุปบทความ	ASEAN Melodies เพลงอาเซียน	Top Tunes เพลงยอดนิยม	
1415	10:15 pm	This Is The Voice Of Malaysia ร้อยเรียงเสียงมาเลเซีย (ข่าวสารการสัมภาษณ์และบันเทิง)							
1425	10:25 pm	Headline News Of The Day สรุปหัวข้อข่าวของวันนี้							
1428	10:28 pm	Close Down ประกาศปิดสถานี							

ที่มา : เอกสารแผนผังประชาสัมพันธ์ ของวิทยุเสียงมาเลเซีย

6. เสียงเวียดนาม ภาคภาษาไทย

6.1 การเข้าถึงผู้ฟัง

วิทยุเสียงเวียดนาม ภาคภาษาไทยกระจายเสียงจากฮานอย นครหลวงประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม วันละ 4 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที กระจายเสียงครั้งแรกเวลา 6.00 น. และจะกระจายเสียงซ้ำอีก 3 ครั้ง ในเวลา 18.30 , 19.00 , 22.00น. ด้วยขนาดคลื่น 25 31 41 และ 297 เมตร หรือด้วยความถี่ 1.242 7.285 9.840 และ 12.020 กิโลเฮิร์ต โดยมีผู้ฟังเป้าหมายคือคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และในต่างประเทศ

6.2 เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย

เจ้าหน้าที่ของวิทยุเสียงเวียดนาม ภาคภาษาไทย เป็นคนเวียดนามทั้งหมด และได้เรียนภาษาไทยเป็นเวลานานจนสามารถใช้ภาษาไทยได้ดี แต่การรายงานข่าวนั้นยังมีสำเนียงที่แตกต่างกับคนไทย มุมมองการนำเสนอรายการและการใช้ภาษาในมีลักษณะของชาวเวียดนามที่บอกเล่าเรื่องราวในประเทศของตนมาสู่ผู้ฟังชาวไทย

6.3 รายการภาคภาษาไทย

รายการจะประกอบด้วย รายการข่าวประมาณ 10 นาที ซึ่งเน้นการเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศเวียดนาม และข่าวความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเวียดนามกับต่างประเทศ ในช่วงหลังของรายการเสนอรายการพิเศษอื่นๆ ประมาณ 15 นาที เช่น รายการแนะนำคนเวียดนาม ประเทศชาติเวียดนาม ภารกิจเปลี่ยนแปลงใหม่ และนโยบายต่างประเทศของเวียดนาม ล้วนเป็นรายการที่มุ่งเน้นการแนะนำให้ผู้ฟังได้รู้จักประเทศเวียดนามมากขึ้น และเป็นการเสนอรายการเกี่ยวกับอุดมการณ์การปกครองแบบสังคมนิยม ในแต่ละช่วงจะใช้เพลงบรรเลงคั่นรายการ รวมเวลาช่วงดนตรี ประมาณ 5 นาที

7. วิทยุแห่งชาติลาว ภาคภาษาไทย

7.1 การเข้าถึงผู้ฟัง

สถานีวิทยุแห่งชาติลาว ตั้งอยู่ในกรุงเวียงจันทน์ ทำการส่งกระจายเสียงด้วยระบบเอเอ็ม 2 สถานี ได้แก่ คลื่นภาคภาษาลาว เสนอรายการทั้งรายการข่าวและรายการบันเทิง และคลื่นสำหรับภาคภาษาต่างประเทศ ซึ่งจะเน้นการนำเสนอรายการข่าวเป็นรายการหลัก ขณะนี้สถานีวิทยุแห่งชาติลาวกำลังทดลองส่งกระจายเสียงด้วยระบบเอฟเอ็มด้วย

สถานีวิทยุแห่งชาติลาว ภาคภาษาต่างประเทศ ส่งกระจายเสียงด้วยระบบคลื่นสั้น ความถี่ 41 และ 291 เมกะเฮิร์ตซ์ และระบบเอเอ็ม ความถี่ 1030 กิโลเฮิร์ตซ์ ซึ่งรับฟังได้ในประเทศลาว และในประเทศไทย บริเวณจังหวัดหนองคาย และจังหวัดใกล้เคียงทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

รายการวิทยุกระจายเสียงภาคภาษาไทย ส่งกระจายเสียงทุกวัน เวลา 12.00-12.30 น. และเวลา 18.30-19.00 น. ซึ่งสามารถฟังได้ทางระบบคลื่นสั้น ความถี่ 41 และ 291 เมกะเฮิร์ตซ์ และผู้ฟังในจังหวัดหนองคายและจังหวัดใกล้เคียงสามารถฟังได้ทางคลื่นระบบเอเอ็มความถี่ 1030 กิโลเฮิร์ตซ์

7.2 เจ้าหน้าที่ภาคภาษาไทย

การทำงานแต่ละวันของเจ้าหน้าที่แผนกภาษาไทยในช่วงเช้าจะเป็นการอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ภายในประเทศลาว จำนวนหลายฉบับ เพื่อคัดเลือกข่าวและบทความที่น่าสนใจ หลังจากนั้นจะนำข่าวและบทความมาแปลเป็นภาษาไทย และตรวจสอบการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ประจำในแต่ละวันจะนำวิทยุภาษาไทยไปอ่านในห้องบันทึกเสียง โดยมีเจ้าหน้าที่ห้องอัดเสียงทำหน้าที่ติดต่อเทป และใส่เพลงประกอบรายการ ในระหว่างการอัดรายการ หัวหน้าแผนกภาษาไทยจะเป็นผู้ตรวจสอบข่าวและบทความทั้งก่อนและในระหว่างการบันทึกเสียง หัวหน้าแผนกจะควบคุมดูแลความเรียบร้อย และความถูกต้องในการอ่านออกเสียงภาษาไทย ในการบันทึกเสียงรายการภาคต่างประเทศจะถูกกำหนดเวลาการใช้ห้องอัดเสียงเป็นตารางประจำวัน ภาคภาษาไทยจะบันทึกเสียงเวลา 10.00-11.00 น. และนำเทป

บันทึกเสียงออกอากาศจริงในเวลา 12.00-12.30 น. ในวันเดียวกัน และออกอากาศซ้ำอีกครั้ง ในช่วงเย็น เวลา 18.30-19.00 น.

7.3 รายการภาคภาษาไทย

รายการประจำวันจะเน้นการเสนอข่าวต่างๆ โดยเน้นข่าวภายในประเทศลาว และ ข่าวระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศลาว และเสนอบทความที่น่าสนใจ มีการแทรก เพลงคั่นรายการ และช่วงเวลาที่เหลือจากการรายงานข่าวและบทความ จะเปิดเพลงจนหมด เวลาของรายการ

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบโครงสร้างของสถานีวิจัยกระจายเสียงต่างประเทศ ภาคภาษาไทย

สถานี	ปีที่	วีไอเอ	วิทยุปักกิ่ง	เรดิโอเจแปน	สถานีวิจัยแห่งชาติ ลาว	เสียงมาเลเซีย	เสียงเวียดนาม
เริ่มกระจายเสียง ภาษาไทย	27 เมษายน 1941	ประมาณ 1950	10 เมษายน 1950	ประมาณ มิถุนายน 1940	ไม่ปรากฏเอกสารอ้างอิง	ไม่ปรากฏเอกสารอ้างอิง	ไม่ปรากฏเอกสารอ้างอิง
ระบบการส่ง กระจายเสียง	- คลื่นสั้น -สถานีวิจัยในประเทศไทย ถ่ายทอดสัญญาณจาก ดาวเทียม (ต้องทำสัญญา) - กระจายเสียงซ้ำ - โทรศัพท์สายตรง	-สถานีวิจัยใน ประเทศไทยถ่ายทอด สัญญาณจากดาว เทียม ระบบ feed service (ถ่ายทอด รายการโดยไม่ต้องทำ สัญญา) - โทรศัพท์สายตรง	- คลื่นสั้น	- คลื่นสั้น	- คลื่นสั้น -ระบบวิทยุเอเอ็ม	- คลื่นสั้น	-คลื่นสั้น
จำนวนเจ้าหน้าที่ แผนกภาษาไทย	11	6	22	18	4	ไม่ปรากฏเอกสารอ้างอิง	ไม่ปรากฏเอกสารอ้างอิง